

نهادهای ناظر:

رییس اجرایی نباید از تخلفات انتخاباتی چشمپوشی کند

“

اسنادی وجود دارد که شماری از مقام‌های حکومتی پول پرداختند و تلاش کردند تا افراد مورد نظر شان را در انتخابات مجلس نمایندگان موفق کنند. آقای عبدالله تأکید کرده است که او «اصل بی‌طرفی» را رعایت کرده است تا از اشتراک شهروندان پاسداری کند، اما این اصل توسط همه (مقام‌های حکومتی) رعایت نشده است.

بانک جهانی ۴۰۳ میلیون دالر به افغانستان کمک می کند

پرورش محروم هستند. او با اشاره به «دهه معارف در افغانستان» گفت که نظام معارف نیازمند اصلاحات جدی است که در پی آن افغانستان شاهد یک معارف معیاری خواهد شد. سرپرست وزارت معارف با اشاره به اختصاص ۲۹۸ میلیون دالر کمک بانک جهانی در زمینه بهبود معارف گفت که آنان در پی این تلاش می‌کند تا به اهدافی که در دهه معارف تعیین شده است، دست‌رسی پیدا کنند. به گفته وزارت معارف، بر اساس سروی جدیدی که این وزارت انجام داده در سراسر کشور حدود ۳.۷ میلیون کودک از رفتن به مکتب محروم هستند. با این حال بلخی گفت که وزارت معارف تلاش دارد تا از این پروژه کودکانی را که از آموزش و پرورش محروم مانده‌اند، تحت پوشش قرار بدهد. به باور سرپرست وزارت معارف، محرومیت کودکان از آموزش و پرورش، روند توسعه افغانستان را صدمه می‌زند و آنان تلاش می‌کنند تا بخشی از این کمک را برای جذب آنان در معارف هزینه کنند. از سویی هم نجیب‌الله خواجه عمری، وزیر تحصیلات عالی کشور نیز گفت: «از ۵ میلیون دالری که به وزارت تحصیلات عالی اختصاص یافته است در جهت ارتقای انکشاف تحصیلات عالی کشور استفاده خواهد شد.» آقای خواجه‌عمری افزود که برنامه انکشاف تحصیلات عالی کشور در سال ۲۰۰۶ با بودجه ۴۰ میلیون دالر به کار آغاز کرد و موفقانه در سال ۲۰۱۰ به پایان رسید: «با توجه به موفقانه بودن این برنامه، نهاد تمویل‌کننده که بانک جهانی بود موافقت نمود که مرحله دوم این پروژه را با بودجه ۲۰ میلیون دالر از سال ۲۰۱۰ آغاز و تا سال ۲۰۱۳ ادامه یافت.»

وزیر تحصیلات عالی در ادامه اضافه کرد: «این مرحله سوم می‌باشد و ما از این کمک بانک جهانی برای ارتقای کادری علمی استفاده کرده و حدود ۱۰۰ تن از کادری این وزارت را به ماستری و ۵۰ تن دیگر را به دکترا در دانشگاه‌های معتبر جهان اعزام می‌کنیم.»

حکمت خلیل کوزی:

وزارت خارجه ظرفیت بالایی دارد

۸صبح، کابل: معین سیاسی پیشین وزارت خارجه به رغم انتقادهای در زمینه‌ی پایین بودن ظرفیت در وزارت خارجه می‌گوید که نهادهای افغانستان و به‌ویژه وزارت خارجه از ظرفیت بالایی برخوردار است. حکمت‌خلیل کوزی، معین سیاسی پیشین وزارت امور خارجه، هفته گذشته به دلیل آنچه که اختلاف دیدگاه در حکومت می‌خواند، از مقامش کناره‌گیری کرد و وزارت امور خارجه روز سه‌شنبه اول عقرب به گونه ویژه و با حضور وزیران پیشین خارجه و شماری زیادی از سفیران و نماینده‌گان کشورهای دیگر در کابل، مراسم خداحافظی او را برگزار کرد. آقای کوزی در این مراسم، در ستایش از ظرفیت وزارت امور خارجه گفت که این نهاد از ظرفیت بالایی برخوردار است و افراد زیادی در این نهاد وجود دارند که می‌توانند در خارج برای نماینده‌گی از افغانستان فرستاده شوند. او از حکومت خواست تا با ظرفیت وزارت امور خارجه برخورد سیاسی نکند. آقای کوزی خاطرنشان کرد که رفتارهای سیاسی، اداره‌ها را ضعیف می‌کند و حکومت نباید به بهانه‌های مختلف «حتا در زمان انتخابات» این کار را انجام دهد. وی تأکید کرد که نهادهایی یکی از دست‌آوردهای حکومت افغانستان است و نباید این دست‌آورد قربانی رفتارهای سیاسی شود. معین سیاسی پیشین وزارت خارجه گفت که آنان دستگاه سیاسی افغانستان را فعال نگه داشته و در منطقه و جهان سیاست متعادل را دنبال کرده‌اند. وی از حکومت خواست تا سیاستی را روی دست بگیرد که توازن میان کشورها را برقرار کند. او تأکید کرد که حکومت نباید سیاستی را روی دست بگیرد که در پی آن افغانستان به میدان بازی کشورهای منطقه بدل شود. این سخنان را معین پیشین امور سیاسی در حالی گفت که کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی و وزارت امور خارجه اخیراً تفاهم‌نامه‌ای را امضا کرده‌اند که بر اساس آن، در کنار راه‌اندازی برنامه‌های ارتقای ظرفیت، از برخی کارمندان این وزارت، آزمون زبان خارجی گرفته می‌شود.

ناظران و احزاب:

مدیران کنونی کمیسیون، انتخابات ریاست جمهوری را هم متضرر می‌سازند

۳

جنرال رازق:

اعتقاد به پیروزی و خون‌خواهی

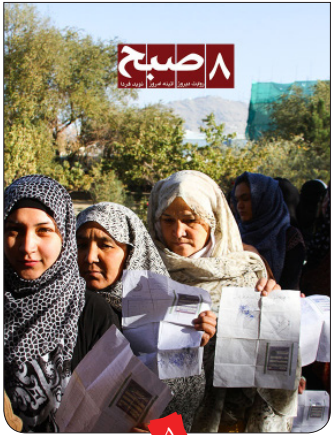
۴

قندهار پس از جنرال عبدالرازق

۶

نامزدان و ناظران:

در شمارش آرا قلب شده است

۵

ناکامی تلاش‌های سیاسی برای بهبود روابط کابل و اسلام‌آباد

دیروز رییس‌جمهور در قندهار گفت که کابل مدارکی در اختیار دارد که ترور جنرال عبدالرازق در پاکستان برنامه‌ریزی شده بود و آثانی که این حادثه‌ی تروریستی را طراحی کردند، در پاکستان زنده‌گی می‌کنند. رییس‌جمهور از پاکستان خواست که طراحان این حادثه را به کابل بسپارد. دیروز محمدمعصوم استانکزى رییس سازمان امنیت ملی هم گفته بود تروریستی که به جنرال عبدالرازق شلیک کرد، قبل از حادثه به شماری از اشخاص و افراد در پاکستان زنگ بوده بود و از آنان هدایت می‌گرفت. در این هیچ تردیدی نیست که رهبران طالبان در پاکستان زنده‌گی می‌کنند. همین رهبران حمله‌های نفوذی، انتحاری و انفجاری را طراحی می‌کنند. پس از ترور برهان‌الدین ربانی رییس‌جمهور پیشین هم امنیت ملی اعلام کرده بود که تروریست انتحاری‌ای که در سالن پذیرایی رییس‌جمهور اسبق خودش را منفجر کرد با شماری از اشخاص در پاکستان تماس گرفته بود. تماس‌های آن تروریست ردیابی شد و حکومت حزب مردم پاکستان که در سال ۲۰۱۰ در اسلام‌آباد بر سر کار بود، پذیرفت که شماری از اشخاص و افرادی که در کوپته زنده‌گی می‌کنند در طراحی ترور برهان‌الدین ربانی دست داشتند. اما پاکستان هیچ‌گاهی آن اشخاص و افراد را به افغانستان نسپرد.

امروز هم پاکستان هیچ یک از طراحان ترور جنرال رازق را به کابل نمی‌سپارد. پس از روی کار آمدن عمران‌خان در اسلام آباد، تلاش‌های سیاسی برای پایان جنگ افغانستان شدت گرفت و رییس‌جمهور غنی هم با وزیر خارجه‌ی حکومت عمران‌خان ملاقات کرد. کابل حاضر شد از شاه‌محمود قریشی وزیر خارجه‌ی حکومت پاکستان، پذیرایی گرم کند. پس از آن گفت‌وگوها بین کابل و اسلام‌آباد بیشتر شد. پیش از روی کار آمدن عمران‌خان و زمانی که شاهدخاقان عباسی نخست‌وزیر پاکستان بود، یک تفاهم‌نامه را زیر نام «برنامه‌ی عمل مشترک برای صلح و هم‌بسته‌گی» امضا کردند. رییس‌جمهور غنی هم بر مبنای مفاد همین تفاهم‌نامه خواستار بازداشت کسانی شد که به طراحی ترور جنرال عبدالرازق متهم اند. روشن است که پاکستان هیچ مظنونی را تحویل نمی‌دهد. حتا اگر حکومت عمران‌خان وجود این مظنونان را در کوپته یا در یک گوشه‌ی دیگر خاک پاکستان بپذیرد، حاضر به بازداشت و تحویل‌دهی آنان نخواهد شد. امتناع پاکستان از بازداشت و تحویل‌دهی مظنونان به طراحی ترور جنرال عبدالرازق، کل تماس‌های کابل و اسلام‌آباد و تلاش‌هایی را که به هدف بهبود روابط دو کشور صورت گرفته بود، نقش بر آب می‌کند. عمران‌خان نخست‌وزیر پاکستان به تازه‌گی گفته است که به بهبود روابط کابل و اسلام‌آباد خوش‌بین است. عمران‌خان در اولین سخنرانی‌اش پس از پیروزی در انتخابات پارلمانی پاکستان هم گفته بود که تلاش‌های جهانی برای پایان جنگ افغانستان را حمایت خواهد کرد. رییس‌جمهور غنی هم جزو اولین رییس‌دولت‌هایی بود که به عمران‌خان زنگ زد و پیروزی‌اش را تبریک گفت. پس از آن کابل از وزیر خارجه‌ی حکومت عمران‌خان استقبال گرم کرد و آقای قریشی در راه بازگشت به اسلام‌آباد به خبرنگاران گفت که به بهبود روابط دو کشور خوش‌بین است. اما چنین می‌نماید که این خوش‌بینی دیگر وجود ندارد. هیچ کسی در کابل باور ندارد که عمران‌خان و شاه‌محمود قریشی برای بهبود روابط با افغانستان تلاش جدی کنند.

تا زمانی که نهادهای قدرت‌مند پاکستان متحد طالبان در جنگ افغانستان باشند، روابط کابل و اسلام‌آباد عادی نمی‌شود. در صورت دوام اتحاد کابل و اسلام‌آباد، حتا دیپلوماسی عادی میان دو کشور به بن‌بست می‌خورد. حتماً مقام‌های وزارت خارجه‌ی پاکستان و دفتر نخست‌وزیر آن کشور، اظهارات رییس‌جمهور و رییس امنیت ملی افغانستان را نادرست می‌خوانند. در صورتی که اسناد و مدارک رو شود، باز هم پاکستان نه مظنونی را تحویل می‌دهد و نه دست به عملی می‌زند که خواست کابل است. دوام اتحاد نهادهای قدرت‌مند نظامی و استخباراتی پاکستان با طالبان، تلاش‌های جهانی برای پایان جنگ افغانستان را صدمه زده است. این اتحاد در صورتی که ادامه یابد، هیچ تلاشی برای پایان جنگ افغانستان موفق نمی‌شود.

طالبان در پاکستان حمایت ارتش و دیگر نیروهای قدرت‌مند را دارند. محل سوق و اداره، سربازگیری و تغذیه‌ی ایدیولوژیک طالبان، پاکستان است. رهبران طالبان در پاکستان زنده‌گی می‌کنند و به منابع مالی دسترسی دارند. آنان شاید مطمئن باشند که می‌توانند به جنگ ادامه دهند. در صورتی که آنان بتوانند به جنگ ادامه دهند، دیگر نیازی به مذاکره نمی‌بینند. حتا اگر فشار نظامی به آنان در داخل افغانستان افزایش یابد به مذاکره حاضر نمی‌شوند. تا زمانی که رهبری طالبان در پاکستان زیر فشار شدید نظامی و مالی قرار نگیرد و امکانات طراحی حمله‌های تروریستی از آنان گرفته نشود، هیچ یک از رهبران طالبان به میز مذاکره حاضر نمی‌شوند. علاوه بر آن دوام رابطه‌ی ارتش پاکستان و طالبان از عادی شدن روابط افغانستان و پاکستان جلوگیری می‌کند. برای ختم جنگ نیاز است تا در قدم اول روابط افغانستان و پاکستان به هم نزدیک شود تا همه کشورهای منطقه برای رسیدن به توافق سیاسی پایان جنگ همکاری کنند. بهبود روابط افغانستان و پاکستان هم به پایان اتحاد ارتش پاکستان و طالبان بسته‌گی دارد. جامعه‌ی جهانی باید در قدم اول فشارهای جدی به پاکستان و رهبران طالبان، که در خاک آن کشور زنده‌گی می‌کنند، اعمال کند.

دانش:

اداره‌ی ملی استندرد موفق نبوده است

کنند. به گفته آقای دانش، نبود هم‌آهنگی‌های لازم میان نهادهای داخلی، نیافتن جایگاه واقعی اداره ملی استندرد در افغانستان، پایین بودن ظرفیت، بی‌ثباتی در رهبری، فقدان کادرها و نداشتن بودجه‌ی کافی، از شمار چالش‌های عمده اداره‌ی ملی استندرد است که باید با رهبری حکومت وحدت ملی در میان گذاشته می‌شد. او با انتقاد از مسوولان این اداره اظهار داشت که کوتاهی‌های مسوولان اداره ملی استندرد در زمینه در میان نگذاشتن این مشکلات، پذیرفتنی نیست. دانش گفت: «ماه‌ها سپری شده است، اما اداره‌ی ملی نورم و استندرد و همه اعضای شورای عالی استندرد موفق به برگزاری جلسه‌ی شورای عالی استندرد نشده‌اند، این کوتاهی‌ها از هیچ یک ما پذیرفتنی نیست.»

معاون دوم ریاست جمهوری تأکید کرد که مسوولان اداره ملی استندرد باید در چهارچوب کاری‌شان، تحرک بیش‌تری به این اداره بدهند تا نقایص موجود در عرصه خدمات، تولیدات و کارهای وارداتی در کشور، برداشته شود.

در این جلسه هم‌چنان انجنیر عبدالخالق بابر، سرپرست اداره‌ی ملی استندرد، وعده سپرد که تلاش می‌کند تا وجایب و مکلفیت‌های این اداره به درستی و به موقع عملی شود.

اداره‌ی ملی استندرد افغانستان به عنوان یک اداره تخنیکی و مسلکی در سال ۱۳۸۶ بر پایه مصوبه شورای وزیران ایجاد گردید. در سال ۱۳۹۶ قانون استندرد دوباره تعدیل و تصویب شد.

شهرداری کابل به نامزدانی که پوسترهای‌شان را جمع نکردند:

نام‌های‌تان را به کمیسیون شکایات انتخاباتی می‌فرستیم

جلیل سطلانی، سخنگوی شهرداری کابل، در صحبت با ۸صبح گفت که این درآمد از نصب خوازه‌ها و بنرهای تبلیغاتی ۲۰۰ نامزد مجلس به دست آمده است. سخنگوی شهرداری کابل، خاطرنشان کرد که این عواید تنها از نصب خوازه‌ها و بنرهای تبلیغاتی نامزدانی به دست آمده است که به صورت قانونی با این اداره قرارداد کرده بودند.

به گفته‌ی سطلانی، بیلبوردهایی که در سطح شهر کابل وجود دارد، ملکیت شهرداری کابل نیست. او گفت که این بیلبوردها ملکیت شرکت‌های تبلیغاتی است که براساس قراردادهای‌شان، در طول سال به شهرداری کابل «تکس» می‌پردازند.

سخنگوی شهرداری کابل هم‌چنان افزود که شماری زیادی از نامزدان مجلس نماینده‌گان، پوسترهای تبلیغاتی‌شان را بدون اجازه‌ی شهرداری کابل و به صورت غیرقانونی در سطح شهر نصب کرده‌اند.

شهرداری کابل، در حال آماده کردن فهرست نامزدانی است که تصاویرشان را به صورت غیرقانونی در سطح شهر نصب کرده بودند. او گفت که این کار نامزدان، تخلف انتخاباتی است و این نامزدان، پس از محاسبه‌ی شهرداری جریمه می‌شوند.

۸صبح، کابل: معاون دوم ریاست جمهوری، با اشاره به کارکرد اداره ملی استندرد می‌گوید که این اداره در عملی کردن وظایفی که بر بنیاد قانون به آن سپرده شده بود، موفق نبوده است.

محمدرسور دانش، دیروز سه‌شنبه اول عقرب، در مراسم تجلیل از «روز جهانی استندرد» در کابل گفت که این اداره ۵۸۵ استندرد ملی و ۶ کد ملی ساختمانی را تدوین و تصویب کرده است و در بخش آگاهی‌دهی و برقراری ارتباط با نهادهای داخلی فعالیت‌های زیادی انجام داده است، اما این فعالیت‌ها با توجه به عمر ده ساله‌ی این اداره کافی نیست.

به گفته‌ی معاون دوم ریاست جمهوری، داشتن استندردها در بهتر شدن زنده‌گی مردم و کیفیت خدمات و تولیدات «به شدت ارزنده و مهم» است.

دانش خاطرنشان کرد که تأیید کدهای شهرسازی و مسکن، طرح و تدوین پالیسی‌های مربوط و تطبیق آن، اقتباس استندرها و مقررات و رهنمودهای سفارش نهادهای ایجاد سیستم ملی مترولوژی و خدمات، عرضه خدمات لابراتواری و تطبیق نمونه‌ها از وظایف اصلی اداره ملی استندرد است، چیزی که به گفته‌ی معاون دوم ریاست جمهوری، اداره‌ی ملی استندرد در اجرای آن ناکام بوده است.

معاون دوم ریاست جمهوری از مسوولان این اداره خواست مسوولانه‌تر و جدی‌تر فعالیت کنند و اگر در زمینه انجام مسوولیت‌های‌شان موفق نیستند، باید موانع و چالش‌ها در برابر انجام فعالیت‌های‌شان را شناسایی

معاون دوم رییس‌جمهور به کمیسیون‌های انتخاباتی:

به تخلفات به صورت شفاف رسیده‌گی کنید

۸صبح، کابل: محمدرسور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری، می‌گوید که کمیسیون‌های انتخاباتی ضمن حراست و حفاظت از آرای مردم، باید به صورت شفاف و عادلانه به تخلفات انتخاباتی رسیده‌گی کنند.

معاون دوم ریاست جمهوری روز سه‌شنبه، اول عقرب، در مراسم تجلیل از روز جهانی استندرد، درباره‌ی برگزاری انتخابات پارلمانی گفت: «این مکلفیت کمیسیون مستقل انتخابات و کمیسیون شکایات انتخاباتی است که از آرای مردم به خوبی حراست و صیانت و به صورت شفاف و عادلانه به شکایت‌های مردم، تخطی‌ها و تخلفات انتخاباتی رسیده‌گی کنند.»

او برگزاری انتخابات پارلمانی را یک رویداد تاریخی و سرنوشت‌ساز خواند و گفت که در روزهای تاریخی ۲۸ و ۲۹ میزان مردم «سنگ تمام گذاشتند». آقای دانش گفت که صف‌های طولانی رأی‌دهی در ولایات، نشان‌دهنده اراده قاطع و انتخاب عقلانی مردم بود.

معاون دوم ریاست جمهوری، انتخابات مجلس نماینده‌گان را نخستین روندی خواند که به طور کامل تحت مدیریت و رهبری دولت و نهادهای ملکی و امنیتی افغانستان برگزار شد و توان‌مندی دولت افغانستان را در مدیریت پروسه‌های بزرگ ملی به نمایش گذاشت.

آقای دانش مشارکت زنان را در روزهای انتخابات گسترده توصیف کرد و گفت که مشارکت گسترده زنان، یک نمایش قدرت‌مندانه و معنادار از تحول عمیق سیاسی و فرهنگی در همه لایه‌های جامعه افغانستان و نشان‌دهنده تغییر بنیادین در سطح روابط و ساختار اجتماعی افغانستان است. وی افزود: «در این سرزمین بعد از این، زنان هرگز تسلیم باورهای کج و معوج، تعصب و تحجر نخواهند شد.» معاون دوم ریاست جمهوری گفت که شهروندان افغانستان حل‌وفصل مسایل سیاسی افغانستان را تنها از طریق اراده آزاد و با استفاده از روش‌های دموکراتیک و صلح‌آمیز امکان‌پذیر می‌دانند، نه با توسل به جنگ و شیوه‌های خشونت‌آمیز.

دانش از مخالفان مسلح دولت خواست که اگر آن‌ها می‌خواهند در کنار ملت افغانستان باشند، بیایند از طریق رقابت آزاد سیاسی، اقتدار و مشروعیت‌شان را از رأی مردم بگیرند و نه از راه تفنگ و توسل به انتحار و انفجار.

معاون دوم از کمیسیون‌های انتخاباتی نیز خواست که به زودترین فرصت ممکن، انتخابات را در ولایت‌های قندهار و غزنی برگزار کنند تا مردم بتوانند به صورت عادلانه از حق سیاسی‌شان بهره‌مند شوند.

معاون دوم ریاست جمهوری در حالی بر رسیده‌گی عادلانه به تخلفات انتخاباتی تأکید دارد که بر اساس اعلام کمیسیون شکایات انتخاباتی، ۵ هزار و ۵۰۰ شکایت در پیوند به برگزاری انتخابات مجلس نماینده‌گان ثبت شده است.

قدردانی معاون رییس‌جمهور امریکا از برگزاری انتخابات مجلس نماینده‌گان افغانستان

۸صبح، کابل: مایک پنس معاون رییس‌جمهور امریکا، در یک تماس تلفونی با محمدآشرف غنی، رییس‌جمهور کشور، برگزاری انتخابات مجلس نماینده‌گان افغانستان را تبریک گفت. کاخ سفید با نشر اعلامیه‌ای از گفت‌وگوی تلفونی مایک پنس، معاون رییس‌جمهور امریکا با محمدآشرف غنی، خبر داده است. به نقل از اعلامیه‌ی کاخ سفید، این گفت‌وگوی تلفونی دیروز سه‌شنبه صورت گرفته و مایک پنس، برگزاری انتخابات مجلس نماینده‌گان در افغانستان را به محمدآشرف غنی تبریک گفته است.

پنس در این گفت‌وگو، تلاش‌های نهادهای همکار در روند انتخابات و نیروهای امنیتی افغان را به دلیل رهبری و مدیریت پروسه انتخابات ستوده است. او هم‌چنان از نیروهای ایالات متحده امریکا و نیروهای بین‌المللی به منظور حمایت از دولت افغانستان قدردانی کرده است.

انتخابات مجلس نماینده‌گان کشور در روزهای ۲۸ و ۲۹ میزان با اشتراک حدود چهار میلیون رأی‌دهنده در ۳۲ ولایت کشور برگزار شد.

حکومت وحدت ملی، شرکت گسترده مردم در این انتخابات را که توأم با مشکلات امنیتی، مدیریتی و تخنیکی بود، گامی بزرگ در راستای تحکیم مردم‌سالاری و نه گفتن به «فکر طالبانی» در کشور توصیف کرده است.

گروه طالبان پیش از انتخابات، هشدار داده بود که مانع برگزاری رأی‌دهی میشود. از سویی هم روزهای انتخابات نیز گواه خشونت‌هایی بود که بر اساس آمارهای رسمی، حداقل حدود ۶۰ غیرنظامی و نظامی در روزهای انتخابات کشته شدند و بالاتر از دو برابر این رقم، در سراسر کشور زخمی شدند.

نهادهای ناظر:

رییس اجرایی نباید از تخلفات انتخاباتی چشم‌پوشی کند

● فهیم امین

نهادهای ناظر بر روند انتخابات و شماری از آگاهان مسایل حقوقی می‌گویند که رییس اجرایی حکومت نباید از تخلفات انتخاباتی چشم‌پوشی کند. آنان از عبدالله عبدالله می‌خواهند که اسناد و مدارک دست داشته‌اش مبنی بر دخالت‌ها در امور انتخابات مجلس نماینده‌گان را با کمیسیون شکایات انتخاباتی در میان بگذارد.

مسوولان نهادهای ناظر بر انتخابات می‌گویند که ریاست

اجرایی می‌تواند با ارایه اسناد و مدارک جلو برخی از تقلب‌های انتخاباتی را بگیرد. یوسف رشید، رییس اجرایی بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان (فیفا)، روز سه‌شنبه، اول عقرب، در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح، گفت: «ما از حکومت و از افرادی که در رأس حکومت قرار دارند، تقاضا داریم هر سندی که نشان‌دهنده‌ی تخلفات انتخاباتی باشد، را به کمیسیون شکایات انتخاباتی بسپارند و این کمیسیون را وادار به

ناظران و احزاب:

مدیران کنونی کمیسیون، انتخابات ریاست جمهوری را هم متضرر می‌سازند

● مصور زادفر

در ادامه‌ی انتقادها بر ضعف مدیریت کمیسیون مستقل انتخابات در روز برگزاری انتخابات مجلس نماینده‌گان، نهادهای ناظر انتخابات می‌گویند که با توجه به تجربه‌ی انتخابات مجلس نماینده‌گان، روی اعضای کمیسیون مستقل انتخابات باید یک‌بار دیگر تجدید نظر صورت بگیرد.

یوسف رشید، رییس فیفا می‌گوید که انتخابات ریاست جمهوری، حساس‌تر و مهم‌تر از انتخابات مجلس نماینده‌گان

کند.»آقای رفیعی افزود که هرچند عبدالله به عنوان رییس اجرایی مکلفیت ندارد، اما می‌تواند چنین شکایت‌هایی را از طریق ناظران در کمیسیون شکایات انتخاباتی ثبت کند. با این حال، مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی رسیده‌گی به هر نوع شکایت مبنی بر تخلف و یا جرایم انتخاباتی را از مکلفیت‌ها و صلاحیت‌های قانونی خود می‌دانند و می‌گویند که آماده هستند تمام شکایت‌های وارده را بررسی کنند. علی‌رضا روحانی، دبیر و سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی، گفت: «در صورتی که شکایت مستند مبنی بر دخالت غیرقانونی مسوولان دولتی در روند انتخابات مجلس نماینده‌گان برای ما برسد طبق قانون انتخابات به آن رسیده‌گی خواهیم کرد.» مسوولان کمیسیون شکایات انتخاباتی از ثبت شکایت‌های متعدد مبنی بر تخلفات انتخاباتی خبر می‌دهند، اما می‌گویند تا اکنون ادعای مشخصی از سوی ریاست اجرایی در این کمیسیون ثبت نشده است. هرچند خواستیم نظر ریاست اجرایی را در پیوند به اظهارات آقای عبدالله بیرسیم و از همکاری‌شان در این زمینه با کمیسیون شکایات انتخاباتی بدانیم، اما با تماس‌های مکرر موفق نشدیم. این در حالی است که روند ثبت شکایت‌های انتخاباتی تا ۴۸ ساعت پس از پایان روند رأی‌دهی، ادامه داشت و شام سه‌شنبه اول عقرب پایان یافت.

همکاری مقام‌های حکومتی مهم است

مسوولان نهادهای ناظر بر روند انتخابات همکاری مقام‌های بلندپایه حکومت را در تضمین شفافیت انتخابات مجلس نماینده‌گان مهم تلقی می‌کنند و از آنان می‌خواهند در این زمینه از هیچ نوع همکاری دریغ نکنند. یوسف رشید، رییس اجرایی نهاد فیفا، گفت که شماری از مقام‌های بلندپایه حکومت وحدت ملی در دو روز انتخابات با شماری از بی‌نظمی‌ها روبه‌رو شدند، اما تا اکنون واکنش ملموسی نشان نداده‌اند. این در حالی است که محمدرسرو دانش، معاون دوم ریاست جمهوری، در نخستین روز رأی‌دهی (۲۸ میزان) ۴۵ دقیقه در یکی از مراکز رأی‌دهی در غرب شهر کابل منتظر رسیدن کارمندان انتخاباتی بود تا بتواند رأی خود را به کار ببرد. هم‌چنان عبدالله عبدالله، رییس اجرایی حکومت، حدود بیست دقیقه در یک مرکز دیگر رأی‌دهی منتظر ماند تا کارمندان کمیسیون مستقل انتخابات بتوانند نامش را در فهرست رأی‌دهنده‌گان پیدا کند.

کمیسیون مستقل انتخابات در پی انتقادات از نارسایی‌ها در روند رأی‌دهی اعلام کرده است با کارمندانی که عامل این نارسایی‌ها بوده‌اند، در چهارچوب قانون برخورد خواهد کرد.

در تفاهم با احزاب و جامعه‌ی مدنی، کمیسیون جدید و قابل قبول مردم را ایجاد کند.» آقای اوربا ادامه می‌دهد که کمیسیون مستقل انتخابات با سرنوشت و رأی مردم بازی کرده‌اند و باید اعضای آن بر اساس حکم رییس جمهور، به دادستانی معرفی شوند.

در همین حال، نورالرحمان اخلاقی، عضو شورای رهبری جمعیت سلامی و ایتلاف بزرگ ملی، می‌گوید که احزاب و جریان‌های سیاسی برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری طرح‌هایی ارایه خواهند کرد. آقای اخلاقی هم‌چنان افزود که کمیسیون مستقل انتخابات، تا اکنون ظرفیت پذیرش طرح‌های آنان را نداشته است. او گفت: «باید یک تیم متعهد و مسوولیت‌پذیر از بهر مدیریت انتخابات ریاست جمهوری روی کار بیاید.»

این عضو ایتلاف بزرگ ملی هم‌چنان تأکید می‌کند که در انتخابات ریاست جمهوری، باید نام‌نویسی رأی‌دهنده‌گان مجدداً و بر اساس بایومتریک ساخته شود.

دیدگاه کمیسیون شکایات انتخاباتی

از کمیسیون شکایات انتخابات پرسیدیم که آیا کمیسیون مستقل انتخابات توانایی مدیریت انتخابات ریاست جمهوری را خواهد داشت؟ علی‌رضا روحانی، سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی در پاسخ به این پرسش می‌گوید که اظهار نظر در این رابطه هنوز زود است. آقای روحانی هم‌چنان افزود که تا زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، پیدا نیست که در کمیسیون مستقل انتخابات چه ظرفیت‌ها و اراده‌هایی به وجود خواهد آمد، با این حال قضاوت در این مورد پیش از وقت است.

یوسف رشید، رییس فیفا می‌گوید که

انتخابات ریاست جمهوری، حساس‌تر و

مهم‌تر از انتخابات مجلس نماینده‌گان

است. او افزود: «با در نظر داشت

این‌که کمیسیون مستقل انتخابات

نتوانست انتخابات مجلس نماینده‌گان را

درست مدیریت کند، می‌تواند پروسه‌ی

انتخابات ریاست جمهوری را نیز متضرر

بسازد.»

مشورت با نهادهای ذی‌دخل انتخابات، با هم‌کاری افرادی که تجربه‌ی مدیریت خوب را دارند، یک کمیسیون «تخصصی و پاسخ‌گو» را تشکیل بدهد.

از سویی هم عزیز رفیعی، رییس مجتمع جامعه‌ی مدنی می‌گوید که پس از بررسی شکایات از سوی کمیسیون شکایات انتخاباتی، باید دیده شود که چقدر ضعف در مدیریت کمیسیون مستقل انتخابات بوده است. پس از آن در مورد کمیسیون مستقل انتخابات که آیا می‌تواند انتخابات ریاست جمهوری آینده را مدیریت کند یا خیر، قضاوت صورت بگیرد. در همین حال عین‌الدین بهادری، آگاه مسایل حقوقی می‌گوید که قانون معیارها و میعاد کار کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات را مشخص کرده است، اما رییس جمهور صلاحیت این را دارد که در صورت لزوم کمیشنران را تعویض کند.

ایتلاف بزرگ ملی: کمیسیون مستقل انتخابات «بی‌ظرفیت» است

اعضای ایتلاف بزرگ ملی می‌گویند که کمیسیون مستقل انتخابات تا این‌جای کار نشان داده است که ظرفیت برگزاری انتخابات ریاست جمهوری را ندارد.

فضل‌الرحمان اوربا، عضو ارشد ایتلاف بزرگ ملی می‌گوید که کمیسیون مستقل انتخابات نتوانست انتخابات مجلس نماینده‌گان را مدیریت کند و بی‌قانونی و بی‌نظمی را ایجاد کرد. آقای اوربا می‌گوید که در موجودیت این کمیشنران کمیسیون مستقل انتخابات، برگزاری انتخابات ریاست جمهوری آینده قابل قبول نخواهد بود. او گفت: «باید هر قدر زودتر کمیسیون مستقل انتخابات منحل شود و حکومت

سرزمین تیوری دسیسه

● فردوس

از نماینده‌گان پارلمان که خواستار بازنگری موافقت‌نامه‌ی امنیتی و دفاعی افغانستان و ایالات متحده بودند، واکنش جدی نشان داد و گفت که این نوع صداها منافع بیگانه‌گان را بازتاب می‌دهد. او حتا با حامد کرزی در این مورد هم‌صدا نشد. کرزی را ولی‌نعمت جنرال عبدالرازق می‌دانند. او همیشه از موضع‌گیری‌های حامد کرزی حمایت می‌کرد و منتقدان رییس جمهور سابق را دوست نداشت. اما جنرال رازق در مورد موافقت‌نامه‌ی امنیتی و دفاعی و روابط افغانستان با امریکا، با نظرات حامد کرزی موافق نبود. جنرال عبدالرازق بارها گفته بود که نظرات حامد کرزی در مورد حضور نظامی امریکا در افغانستان و آینده‌ی همکاری‌های امنیتی دو کشور را به سود افغانستان نمی‌داند. او حضور نظامی امریکا را در افغانستان نیاز اجتناب‌ناپذیر می‌دانست. نظرات جنرال عبدالرازق در مورد گروه طالبان نیز بسیار روشن بود. او در آخرین مصاحبه‌اش با طلوع می‌گوید که طالبان متحدان پاکستان هستند و برای ویرانی افغانستان می‌کوشند. او به گفت‌وگو با طالبان از موضع قدرت باور داشت. بسیاری از کشورهای دنیا هم روی جنرال عبدالرازق حساب می‌کردند و او را نماینده‌ی بخشی از مردم قندهار می‌دانستند. بسیاری از آنانی که نظرات دسیسه را در مورد قتل جنرال عبدالرازق مطرح می‌کنند، یا به این معلومات دسترسی ندارند یا خودشان را زحمت نمی‌دهند. از آن‌جایی که تیوری دسیسه مثل قرص آرامش‌بخش است و انسان را از زحمت تفکر رهایی می‌بخشد، در میان مردمان کشورهای جهان سوم، از جمله کشور ما بسیار خریدار دارد. در این کشور حتا آنانی که خودشان را صاحب فکر می‌دانند و اعلام می‌کنند که رسالت رهبری جامعه را دارند، نیز از خواندن و فکر کردن می‌هراسند. امتناع از تفکر، سبب شده است که حتا بسیاری از دانشگاه خوانده‌گان این دیار، به تیوری دسیسه پناه ببرند. مواردی بوده است که شایعه و تیوری دسیسه، موجب راه‌پیمایی‌های خشونت‌بار و مشکلات کلان شده است. شاید رییس اجرایی هم با در نظر داشت همین موضوع تلاش کرد که به شایعه‌ها و نظرات دسیسه در مورد ترور جنرال عبدالرازق پاسخ بگوید. اما در این وسط باید یک واقعیت دیگر را هم فراموش نکنیم و آن کم‌کاری نهادهای دولتی در رساندن معلومات است. نهادهای دولتی به دلیل ضعف‌های ساختاری و قواعد دست‌وپاگیر و در مواردی هم به دلایل سیاسی معلومات دقیق در اختیار رسانه‌ها قرار نمی‌دهند. حتا گزارش‌های نهادهای دولتی که محرم هم نیست، نشر نمی‌شود. تا حال حکومت گزارش‌های هیات حقیقت‌یاب حوادث تروریستی را نشر نکرده است. شاید گزارش نهادهای دولتی درمورد ترور جنرال رازق هم نشر نشود. امتناع نهادهای دولتی از اطلاع‌رسانی دقیق هم در گسترش شایعه و تیوری دسیسه بی‌تاثیر نبوده است. روشن است که در نبود اطلاعات دقیق، سلطنت شایعه بر اذهان مستحکم می‌شود.

اگر کسی افغانستان را سرزمین تیوری دسیسه توصیف کند، مبالغه نکرده است. در این جا هر حادثه‌ی ریز و درشت را به قدرت‌های بزرگ ربط می‌دهند. مشکل تنها در مردم عوام نیست. حتا برخی از تحصیل کرده‌گان این دیار هم به جای بررسی علل یک حادثه، همه چیز را به طراحی قدرت‌های بزرگ نسبت می‌دهند و دیگر زحمت فکرکردن به خود نمی‌دهند. واکنش برخی از کاربران شبکه‌های اجتماعی به ترور جنرال عبدالرازق این بود که نیروهای مأموریت حمایت قاطع او را کشته‌اند. در حالی که هیچ عقل سلیمی چنین چیزی را باور نمی‌کند. این شایعه چنان فراگیر شد که داکتر عبدالله رییس اجرایی به آن در نشست شورای وزیران واکنش نشان داد. روشن است که جنگ نرم استخبارات برخی از کشورها هم در گسترش این شایعه نقش داشت. ولی نمی‌توان انکار کرد که تیوری دسیسه حتا در میان باسوادان این دیار نیز طرف‌دار دارد. هیچ یک از آنانی که قتل جنرال رازق را به مأموریت حمایت قاطع نسبت دادند، در مورد سابقه‌ی جنرال رازق چیزی نمی‌دانستند. جنرال رازق متعلق به عشیره‌ی اچکزی قندهار بود. او شبکه‌های حمایتی عشیره‌ای برای خودش درست کرده بود و به کمک روابط عشیره‌ای از صفوف طالبان معلومات دریافت می‌کرد و مواضع امنیتی شهر قندهار را تحکیم. او علاوه بر این که یک رهبر نظامی بود، در نقش یک رهبر عشیره‌ای نیز فعالیت می‌کرد و این دو نقش را به نحوی ترکیب کرده بود. محمداشرف غنی که شعار مبارزه با جزایر قدرت را در کمپین انتخاباتی و آغاز ریاست جمهوری‌اش مطرح کرده بود، به زودی متوجه شد که نمی‌تواند از جنرال رازق عبور کند. جنرال رازق هم می‌دانست که رهبران حکومت وحدت ملی نمی‌توانند از او عبور کنند. او در مصاحبه‌ای باری گفت که صرف بزرگان عشایری قندهار صلاحیت برکناری او را دارند. او در مناسبات قدرت میان عشایر قندهار جایگاه خود را یافته بود و از اعتماد به نفس بالایی برخوردار بود. امریکایی‌ها همیشه از جنرال عبدالرازق به عنوان متحدشان یاد می‌کردند. او امنیت کاروان‌های اکمالاتی نیروهای ناتو در قندهار و مصونیت مناطق اطراف پایگاه این نیروها را به دوش داشت. در ابتدای تشکیل نظم سیاسی پس از طالبان، احمدولی کرزی برادر کوچک حامد کرزی، متحد محلی نیروهای ناتو در قندهار بود و اطلاعات تاکتیکی در اختیار آنان می‌گذاشت. اداره‌های نظامی و استخباراتی امریکا در قندهار به احمدولی کرزی متکی بودند. پس از او نقش جنرال عبدالرازق در قندهار افزایش یافت. شبکه‌های عشیره‌ای او، مصونیت نیروهای ناتو را در قندهار تضمین کرده بود. یکی از مقام‌های ناتو در قندهار پس از حادثه‌ی ترور جنرال عبدالرازق گفت که آنان شاید بسیاری از منابع اطلاعاتی‌شان از دست بدهند و ناگزیر اند که در نبود جنرال عبدالرازق با وضعیت دشوار مقابله کنند. جنرال عبدالرازق در مورد سروصداهای عده‌ای

جنرال رازق؛ اعتقاد به پیروزی و خون‌خواهی

● حمید ارجمند

معنای همدلی با دشمنان جنرال رازق به حساب می‌آید. وقتی خشم عمومی تحریک می‌شود، وقتی چشمه‌های انتقام‌گیری و خونخواهی می‌جوشد، کم‌تر از این سخن گفتن و عمل کردن، برای بسیاری‌ها نشانه‌ی جبن و درمانده‌گی است. در این وضعیت، روی آوردن به جنرال رازق و اعتقاد به روش‌های او در مبارزه با طالبان محصول ناکامی دولت، فساد، خیانت و ناکامی طبقه‌ی سیاسی افغانستان است. وقتی دولت امنیت و آسایش مردم را نمی‌تواند تامین کند، مردم برای محافظت از خودشان به افراد بی‌باکی پناه می‌آورند که از آنان محافظت کند. برای آن‌ها جان و امنیت‌شان مهم‌تر از هر چیز دیگری است. جنرال رازق به خاطر زخم‌های خانواده‌گی و ضرباتی که به قوم اچکزی وارد گردید، با طالبان سر دشمنی گرفت و به شکل بی‌رحمانه‌ای آنان را جزا داد. از سوی دیگر، جنرال رازق بازوی استوار نیروهای خارجی در جنگ با طالبان در قندهار شد و از این خاطر، مرگ جنرال رازق برای طالبان بیش‌تر از مرگ جنرال اسکات میلر ارزش داشت. همان طوری که باب ودوارد، خبرنگار برجسته‌ی امریکایی، در کتاب جدید خود به نام «ترس: ترمپ و کاخ سفید» به نقل از مقامات امریکایی می‌نویسد، نظامیان امریکایی در افغانستان هیچ اعتقادی به پیروزی بر طالبان ندارند و فقط اوضاع را تا زمان رسیدن به سازش با این گروه حفظ می‌کنند. این در حالی است که جنرال رازق به پیروزی بر طالبان باور داشت و در عمل نیز چنین کرد. اما، وجه مشترک اسکات میلر و جنرال رازق ضربه زدن به طالبان و ضعیف ساختن‌شان بود. از این رو، جنرال رازق سرمایه‌ی ارزشمند اطلاعاتی و نظامی برای قوای امریکایی در جنوب بود، هرچند که اهداف متفاوتی را پی‌گیری می‌کردند.

آن‌چه جنرال رازق را از سیاستمداران و فرماندهان نظامی افغان متمایز می‌کرد، اعتقاد راسخش به پیروزی بر طالبان بود. پروژه‌ی صلح حکومت در اصول در راستای پایان خون‌ریزی و ویرانی در کشور است اما چون از موضع ضعف طرح گردیده است، نشان‌دهنده‌ی عدم اعتقاد سیاسیون افغان به پیروزی بر طالبان می‌باشد. اگر حکومت چنین قوتی در خود می‌دید هرگز پیشنهاد‌های سخاوتمندانه‌ی سیاسی به نیروهای نیابتی پاکستان نمی‌کرد. اما جنرال رازق در همان حوزه‌ی کوچک قدرت با مهارت از موضع قوت با طالبان برخورد کرد و دشمنانش را ضعیف ساخت، برخلاف جنرال رازق، طبقه‌ی سیاسی افغان در کابل داعیه و انگیزه‌های برای جنگیدن با طالبان ندارد. نه در ادبیات دولت‌مردان افغان خشمی دیده می‌شود و نه غروری، نه از پیروزی سخن می‌گویند و نه قدرت بسیج مردم را دارند. آن‌چه می‌گویند کلیشه‌ای، محافظه‌کارانه و غیرمؤثر است. عمل‌شان محدود به اقدامات تکراری و بی‌اثر است.

اشرف غنی کاربزمای رهبری ملت افغانستان در جنگ با طالبان را ندارد و داکتر عبدالله بیش از حد کلی، مبهم و بی‌ربط سخن می‌زند. حوزه‌ی مقاومت سابق هم خاموش است و بیش از حد غرق در سیاست و تجارت کابل و دوبی و ترکیه. برای همین اگر حکومت بخواهد در مبارزه با طالبان پیروز شود باید داعیه و شجاعت جنگیدن را پیدا کند. باید یک طبقه‌ی سیاسی جدید جای‌گزین طبقه‌ی سیاسی فعلی فاسد در کابل شود. طبقه‌ای که نیروی تازه در جامعه به وجود آورد و با سخن و رفتار خود امید به پیروزی بر دشمن را زنده سازد. این کار از جنرال‌های فاسد و سیاستمداران نکتایی‌داری که میان عمل‌گرایی و تسلیم شدن به دشمن فرقی قایل نیستند، بر نمی‌آید. بحران رهبری در برابر دشمن محسوس است و از این خاطر کسانی مانند جنرال رازق خلاء را پر می‌کنند.

با این حال، تنها پیروزی در جنگ مهم نیست، روش‌ها و ارزش‌ها هم مهم اند. ما باید به وسیله یک دولت مسوول و نهادهای قدرت‌مند جنگ علیه طالبان را ببریم تا در فردای صلح با نیروهای مسوول طرف باشیم نه حوزه‌های قدرت غیر پاسخگو که قدرت‌شان را از انواع مناسبات مشروع و نامشروع می‌گیرند.

باید اعتراف کنیم که همدلی و واکنش عمومی نسبت به مرگ جنرال رازق فراتر از حد انتظار بود. به سختی می‌شد تصور کرد که فرمانده پولیس یک ولایت در حد یک رهبر سیاسی محبوب در میان مردم جا باز کرده باشد. کم‌تر سیاستمدار و نظامی را در این چند سال اخیر می‌توان یافت که به عنوان یک چهره شاخص محبوبیت یافته باشد. در حال حاضر، جنرال رازق به نماد همدلی عمومی و نفرت مشترک از طالبان و پاکستانی‌ها بدل شده است؛ فرصتی که کم‌تر در سیاست افغانستان پیش آمده است. طبعاً در اینجا نمی‌خواهیم به روال موجود از جنرال رازق اسطوره جور کرده و در وصفش حماسه و داستان بسراییم. آن‌چه به رازق اچکزی اهمیت می‌بخشد توجه عمومی به او است، وقتی که به تجسم خشم و نفرت از دشمنان افغانستان و دلیری، درایت و مقاومت در برابر آنان تبدیل گردید، نظر مردم را به خود جلب کرد. در این وضعیت که ترس و بزدلی سیاستمداران افغان در لفافه‌ی عمل‌گرایی و صلح‌طلبی به مردم حس ناتوانی و درمانده‌گی بخشیده است، جنرال رازق به آن‌ها نشان داد که زدن طالبان در زادگاه‌شان و هدف قراردادن رهبران‌شان در شهرهای امن پاکستان کاری ممکن است و نیازی نیست که در این جنگ از صدها مشاور، استراتژیست و سازوبرگ نظامی داخلی و بین‌المللی کار گرفت و نتیجه‌ای هم به دست نیآورد.

جنرال رازق طالبان را در حوزه‌ی قندهار شکست داد و اگر در میان سیاستمداران و نظامیان افغان کسانی مانند رازق وجود می‌داشتند، جنگ افغانستان خیلی زودتر از آن به پایان می‌رسید. شاید این یک برداشت خوش‌بینانه باشد ولی دست‌کم تجربه‌ی او در قندهار این را ثابت ساخت.

راز پیروزی جنرال رازق اعتقاد عمیقش به شکست طالبان و نفرت از این گروه به دلایل شخصی بود. طالبان تعداد زیادی از اعضای خانواده‌ی رازق را اعدام کرده بودند و این موضوع تخم انتقام‌گیری و کینه‌ورزی را در دل او کاشت. او از روش‌های طالبان علیه خودشان استفاده کرد: استفاده از خشونت وحشیانه، وفاداری و ایجاد شبکه‌های انسانی در پولیس و محلات.

همین استفاده از روش‌های خشونت‌بار، به خصوص شکنجه‌ی اعضای طالبان و یا افراد مظنون به همکاری با آنان، روی تاریک شخصیت جنرال رازق است. انکار او خود را در یک جنگ مافیایی می‌دید که گروه‌های رقیب از هر روشی برای شکست دادن یک دیگر استفاده می‌کنند، از هیچ نوع خشونت‌ی رویگردان نبوده و از این طریق بر قلمرو نفوذ خود افزوده می‌توانند. در این جنگ ایجاد ترس، اثبات برتری با ترکیبی از هوشیاری و سببیت موضوع کلیدی است. جنرال رازق در این جنگ طالبان را شکست داد و به آن‌ها طعم خشونت و وحشی‌گری‌شان را چشاند.

اتفاقاً، حمایت عمومی از جنرال رازق از همین نوع برخوردش با طالبان ناشی می‌شود. طالبان انسان‌های زیاد و بیگناهی را به شکل وحشیانه کشته‌اند، هدف سیاسی‌شان تامین منافع امنیتی و قومی پاکستان در افغانستان و منطقه است. در اثر این، فضای موجود ملتهب از انتقام‌گیری، خشونت و خاطرات دردناک است. در چنین حالتی هر نوع برخورد با این گروه از نظر مردم قابل توجیه است.

یک عده هیچ اعتنایی به قوانین بشردوستانه و حاکمیت قانون ندارند و از رفتار جنرال رازق در برابر طالبان حمایت می‌کنند. برخی دیگر نیز با توسل به واقع‌گرایی می‌گویند که تنها کسانی مانند جنرال رازق می‌توانند طالبان را شکست بدهند، نه نکتایی دار‌های پاسپورت‌دار و یا مدافعان آسوده خاطر «حقوق بشر». گویا وضعیت سخت موجود تمام ارزش‌ها را نسبی ساخته است؛ انکار همه به دنبال انتقام‌گیری و بیرون شدن از این وضعیت رقت‌بار و تحقیرآمیز موجود اند که دولتی با حامیان بین‌المللی‌اش در برابر دشمن خطرناکی به نام طالبان و حامیان پاکستانی‌اش زانو زده است.

سخت‌ترین وظیفه در این حالت موضع‌گیری در برابر احساسات عمومی است. حتا همین سطور از نظر برخی خواننده‌گان به

رییس اجرایی بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه گفت: «در لیسه تخنیکی، به دلیل ناامنی شماری از ناظران، مرکز را به گونه‌ی موقت ترک کردند، اما لحظات بعد که دوباره خواستند وارد مرکز رأی‌دهی شوند که از روند شمارش آرا نظارت کنند، برای‌شان اجازه داده نشد.»

در عین حال نعیم ایوب‌زاده، رییس بنیاد انتخابات شفاف نیز گفته است در بسیاری از مراکز نه تنها برای ناظران این نهاد، بلکه حتا برای ناظران نامزدان پارلمانی نیز به دلایل مبهم اجازه حضور داده نشده است. آقای ایوب‌زاده نبود ناظران در هنگام شمارش ابتدایی آرا را زمینه‌ساز تقلب عنوان کرد و گفت: «کارمندان کمیسیون مستقل انتخابات شفافیت مراکزی را که ناظران حضور نداشتند، زیر سوال برده‌اند.» نهادهای ناظر انتخاباتی ابراز امیدواری کردند که کمیسیون شکایات انتخاباتی به صورت درست به شکایات نامزدان، ناظران و رأی‌دهنده‌گان رسیده‌گی کند.

مقام‌های کمیسیون مستقل انتخابات در واکنش به گفته‌های شماری از نهادهای ناظر و نامزدان می‌گویند، باید اسناد و مدارکی که نشان می‌دهد در شمارش آرا تقلب صورت گرفته با کمیسیون شکایات انتخاباتی در میان گذاشته شود. عبدالعزیز ابراهیمی، معاون سخنگوی کمیسیون مستقل انتخابات می‌گوید: «ما هم می‌خواهیم که افراد بر اساس آرای تقلبی به پارلمان راه پیدا نکنند، کمیسیون شکایات انتخاباتی باید به تخلفات رسیده‌گی کند» در عین حال، اما علی‌رضا روحانی دبیر و سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی می‌گوید که حدود شش هزار قضیه در رابطه به انتخابات را ثبت کرده‌اند. دبیر کمیسیون شکایات انتخاباتی افزود: «حالا معلوم نیست که چقدر این قضیه‌ها، شکایت‌های واقعی است و نیاز به پی‌گیری دارد، در روزهای آینده ما این قضیه‌ها را دسته‌بندی و مشخص می‌کنیم که چه تعدادش مستند و شکایت هست.»

با این حال قرار است که روند شمارش آرا با استفاده از دستگاه‌های بایومتریک امروز آغاز شود. روند شمارش آرا در مراکز رأی‌دهی روز دوشنبه، ۳۰ میزان به پایان رسید.

نامزدان و ناظران:

در شمارش آرا تقلب شده است

- ثریا علی‌زاده

متأسفانه آرای این صندوق‌ها باطل اعلام نشده است.»

در همین حال شماری از ناظران نیز می‌گویند که آرای پاک از ناپاک جدا نشده و در شمارش آرا تقلب صورت گرفته است.

محمدعیسا جمال، مسوول ناظران یکی از نامزدان مجلس نماینده‌گان می‌گوید، گزارش‌هایی که ما از ناظران خود داریم، روند شمارش آرا شفاف نبوده و تقلب به صورت گسترده انجام شده است. آقای جمال افزود: «کارمندان کمیسیون انتخابات، ناظران ما را از بسیاری مراکز بیرون کرده و برای‌شان اجازه‌ی نظارت نداده‌اند، در بسیاری از موارد سر صندوق‌های رأی‌دهی باز گذاشته شده و امضای ناظران گرفته شده و پس از امضا دوباره در صندوق‌ها رأی ریخته شده است. محمدعیسا جمال تصریح کرد که پروسه نظارت از شمارش آرا جدی نبوده است.

محمد محمدی ناظر یکی از نامزدان مجلس نماینده‌گان نیز می‌گوید که کارمندان کمیسیون به آنان فرصت نداده‌اند که از روند شمارش آرا نظارت درست داشته باشند. آقای محمدی افزود: «در بیش‌تر مراکز رأی‌دهی تقلب گسترده صورت گرفته است، ناظران از صلاحیت‌های‌شان آگاهی نداشتند، کارمندان کمیسیون انتخابات یا نهادهای امنیتی با یک گپ تند ناظران را از کار مانع می‌شدند.» روح‌الله ناصری، نیز در روز انتخابات ۲۸ میزان ناظر یکی از نامزدان مجلس نماینده‌گان بوده است. او می‌گوید: «در مرکزی که ما بودیم،

آقای رشید افزود که در این دور انتخابات، برنامه‌زیری درست، برای مصونیت صندوق‌های رأی‌دهی و مواد حساس انتخاباتی وجود نداشته است. او هم‌چنان گفت که برای شماری از ناظران اجازه‌ی نظارت از شمارش آرا داده نشده است.

صنوعن نبودن صندوق‌ها و مواد حساس انتخاباتی در کنار شماری از نامزدان و ناظران، نهادهای ناظر انتخاباتی نیز از روند شمارش آرا انتقاد می‌کنند و می‌گویند که مصونیت صندوق‌های رأی‌دهی و مواد حساس انتخاباتی در نظر گرفته نشده است.

یوسف رشید، رییس بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه کشور یا فیفا می‌گوید: «اگر روند شمارش آرا را با انتخابات دوره‌ی پیش مقایسه کنیم، می‌بینیم که در تصمیم‌گیری و شمارش آرای انتخابات قبلی یک نوع پراکنده‌گی وجود نداشته است، این‌بار خیلی زیاد پراکنده‌گی وجود داشت، طولانی شدن روز رأی‌دهی و ادامه‌ی آن در روز دوم بدون این که عاقبت آن سنجش شود.»

آقای رشید افزود که در این دور انتخابات، برنامه‌زیری درست، برای مصونیت صندوق‌های رأی‌دهی و مواد حساس انتخاباتی وجود نداشته است. او هم‌چنان گفت که برای شماری از ناظران اجازه‌ی نظارت از شمارش آرا داده نشده است.

خالد خالد، از نامزدان انتخابات مجلس نماینده‌گان در هرات تأکید دارد: «از آن‌جایی که مردم ما به خاطر تقویت مردم‌سالاری و حاکمیت قانون در ۲۸ میزان به پای صندوق‌های رأی حاضر شدند و یک‌بار دیگر با حضور خود به تمام ناملایمات و کم‌مهری‌هایی که از سوی دولت در مقابل‌شان انجام شده بود چشم عفو انداختند اما نکاتی که باز هم مردم ما را به این روند یک‌بار دیگر دل‌سرد ساخته از صبح روز ۲۸ میزان تا کنون ادامه دارد.

به گفته‌ی او تأخیر در آغاز روند رأی‌دهی، نرسیدن مواد حساس انتخاباتی به محلات دوردست، گماشته شدن افراد بی‌سواد در محلات رأی‌دهی، برخورد غرض‌آلود شماری از کارمندان کمیسیون، نبود ناظران در محلات دوردست، مداخله افراد پر نفوذ به نفع کاندیداهای مشخص، ناتوانی مدیریتی کمیسیون انتخابات، اعلام آمار و ارقام نامطلوب و گمراه‌کننده توسط نامزدان، مردم و شماری از نامزدان را بی‌باور ساخته و نشان از دست‌کاری احتمالی آرا و تقلب گسترده می‌دهد.

این نامزد می‌گوید: «اگر خواسته باشیم که بی‌باوری‌ام را اعلان کنم در حدود ۷۰ درصد بر سر کمیسیون بی‌باورم و احتمال زیاد که رأی مردم ما دست‌کاری خواهد شد.» او می‌گوید: «یک نکته را نباید فراموش کنیم که این انتخابات ریاست جمهوری گذشته نیست که یک جان کری پیدا شود دست هر دو نفر را بلند کند و هر دو را مدیریت نماید، در این روند بیش از ۲ هزار کاندیداها داریم پس قناعت‌دادن‌شان مشکل است، بنا هر قدر شفافیت زیر سوال برود بحران وسیع‌تری در راه است.»

عبدالقدر صالحی مسوول ستاد انتخاباتی یکی از نامزدان در هرات می‌گوید: «در حالی که بنده به عنوان مسوول یک ستاد به تعداد زیادی از برگه‌های سبز شمارش پایان روز انتخابات دست یافتم و این برگه نشان می‌دهد که بعضی‌ها از سطح شهر رأی نگرفتند و در ولسوالی‌ها هم هواخواه ندارند ولی با گزارش آمار بلند رأی می‌خواهند ذهن‌ها را اغوا کنند.

به گفته‌ی آقای صالحی این نشانه‌ای از اراده برای دست‌کاری نتایج است.

سیداشرف سادات، از اعضای جامعه‌ی مدنی هرات می‌گوید: «طوری که مردم انتظار داشتند، هرگز اصلاحاتی که از آن همیشه صحبت می‌شد در انتخابات میزان ۹۷ خبری نبود و قطعاً خلاهای بیش‌تری نسبت به پروسه‌های قبلی انتخابات در این دور مشاهده شد که به گونه‌ی واضح نشان از کم‌کاری و ندانم‌کاری کمیسیون مستقل انتخابات در سطح ملی است. به گفته‌ی آقای سادات بسیاری از مردم نگران این هستند که ممکن «اشتباهات و هم‌چنان برنامه‌های پشت پرده کمیسیون و ممکن تبانی‌هایی» در روند انتخابات وجود دارد که معادله را به نفع بعضی از کاندیداها رقم بزند.

به گفته آقای سادات: «چنین چیزی در گذشته هم به گونه واضح مشاهده شده و در بسا موارد نامزدانی بودند که با

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

هر چند در بسیاری از کشورها پس از پایان روز رأی‌دهی نتایج انتخابات به زودترین فرصت اعلام می‌شود اما در افغانستان اعلام نتایج انتخابات زمان‌بر است و حدود یک‌ماه را در بر می‌گیرد. همین موضوع نگرانی تقلب در دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات و دست‌برد به رأی مردم را در اذهان عموم قوت می‌دهد.

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

هر چند در بسیاری از کشورها پس از پایان روز رأی‌دهی نتایج انتخابات به زودترین فرصت اعلام می‌شود اما در افغانستان اعلام نتایج انتخابات زمان‌بر است و حدود یک‌ماه را در بر می‌گیرد.

همین موضوع نگرانی تقلب در دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات و دست‌برد به رأی مردم را در اذهان عموم قوت می‌دهد.

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

هر چند در بسیاری از کشورها پس از پایان روز رأی‌دهی نتایج انتخابات به زودترین فرصت اعلام می‌شود اما در افغانستان اعلام نتایج انتخابات زمان‌بر است و حدود یک‌ماه را در بر می‌گیرد.

همین موضوع نگرانی تقلب در دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات و دست‌برد به رأی مردم را در اذهان عموم قوت می‌دهد.

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

شماری از ناظران و نامزدان مجلس نماینده‌گان می‌گویند که در روند شمارش آرا تقلب صورت گرفته و نظارت درست از این روند صورت نگرفته است.

فواد امان، نامزد مجلس نماینده‌گان از کابل می‌گوید که در روند شمارش آرا مداخله صورت گرفته و در بسیاری از موارد به ناظران اجازه داده نشده است که از این روند نظارت داشته باشند. آقای امان افزود: «شمارش آرا یک روند فراگیر و همه‌شمول نبود، در مراکز رأی‌دهی به ناظرانی اجازه داده شده است که آنان با کارمندان کمیسیون انتخابات ارتباط داشته‌اند یا کارمندان کمیسیون انتخابات به ناظران نامزدان مورد نظر خود اجازه‌ی نظارت را داده‌اند.»

او هم‌چنان گفت که ناظران‌شان به بهانه‌های مختلف از مراکز رأی‌دهی بیرون کشیده شده و شمارش آرا در غیاب آنان صورت گرفته است. به قول او، رقم آرابی که در جریان شب شمارش شده با رقم آرابی که اعلام شده تفاوت فاحش دارد. فواد امان در بخش دیگر از صحبت‌هایش گفت: «بیش‌تر کارمندان کمیسیون انتخابات، مدیران و معلمان مکاتب بودند و آنان به نفع نامزدان مشخص خودکار کردند. در تقلب شمارش آرا، بیش‌تر مدیران مکاتب دست داشتند، نامزدان سرمایه‌دار این مدیران را خریده بودند.» فواد امان خاطرنشان کرد که شکایت‌های خود را به کمیسیون شکایات انتخاباتی ثبت کرده و امیدوار است که آرای تقلبی باطل اعلام شود.

در همین حال محمدقاسم فردوسی، نامزد دیگر مجلس نماینده‌گان از کابل گفت که کارمندان بیشتر مراکز رأی‌دهی از سوی نامزدان سرمایه‌دار پیش از پیش خریداری شده بودند. آقای فردوسی افزود که کارمندان کمیسیون انتخابات از صلاحیت خود سوء استفاده کردند، این کارمندان از آغاز روند رأی‌دهی تا پایان شمارش آرا به نفع نامزد مورد نظر خود کار کردند.»

او هم‌چنان گفت: «در هنگام شمارش آرا، ناظران ما را از مراکز رأی‌دهی به بهانه‌ای که شلوغ هست، بیرون کشیده‌اند، صندوق‌های رأی‌دهی به نفع نامزدان مشخص پر شده است،

خودشان دست‌کاری کنند.

احمدشاه قانونی رییس کمیسیون مستقل انتخابات در هرات می‌گوید که نتایج از طریق سایت کمیسیون و توسط دفتر مرکزی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان به نامزدان گفته خواهد شد.

خودشان دست‌کاری کنند.

هر چند دلیل اصلی سفر نامزدان به مرکز کشور کارهای شخصی و اداری عنوان شده، اما شماری از باشندگان هرات از تلاش نامزدان برای افزودن به آرای‌شان از طریق کمیسیون‌های انتخاباتی، اظهار نگرانی می‌کنند.

باشنده‌گان هرات می‌گویند که نه تنها نامزدانی از هرات بلکه از اکثر ولایت‌ها همین اکنون ولایت‌های‌شان را ترک کرده و به کابل رفته‌اند.

روز شنبه انتخابات مجلس نماینده‌گان به جز از غزنی و قندهار در ۳۲ ولایت دیگر برگزار شد. در هرات ۳۲۷۰۰۰ نفر پای صندوق‌های رأی رفتند. ۴۰ درصد از اشتراک‌کننده‌گان، زنان بودند که بالاترین میزان مشارکت زنان در سطح افغانستان در این انتخابات عنوان شده است.

در هرات ۱۶۱ نفر نامزد انتخابات بودند که در آخرین روزها، کمیسیون مستقل انتخابات نام‌های دو تن از آنان را حذف کرد. حالا پس از گذشت پنج روز از انتخابات، شمار زیادی از مردم، روزنامه‌نگاران، فعالان جامعه‌ی مدنی و برخی از نامزدان نگران دست‌کاری احتمالی آرا به ویژه از سوی کمیسیون‌های انتخاباتی هستند.

انتخابات ۲۸ میزان در هرات نیز مانند بسیاری از مناطق با شکایت‌های متعددی روبه‌رو بوده است. به گفته‌ی مسوولان دفتر کمیسیون شکایات انتخاباتی هرات، نزدیک به ۶۵۰ فورم شکایت‌های انتخاباتی توزیع شده است. فاطمه باقری رییس دفتر کمیسیون شکایات انتخاباتی در هرات بیان داشت: «ما ۶۴۹ شکایت را تا عصر روز شنبه مستند ساختیم، این شکایت‌ها موارد مختلف را در بر می‌گرفت، از تأخیر در باز شدن مرکزها تا دخالت بعضی از نامزدان.»

از سوی دیگر بسیاری از باشندگان هرات اظهار نگرانی می‌کنند که شماری از نامزدان در تلاش خرید آرا هستند.

مبالغه در گزارش‌های فیس‌بوکی
ساعتی پس از شماری ابتدایی آرا در محلات رأی‌دهی، گزارش‌های فیس‌بوکی نامزدان و یا هواداران‌شان هم آغاز شد. در هرات اکثریت مطلق نامزدان از طریق شبکه‌های مجازی اعلام پیروزی کردند و به هواداران خود تبریک گفتند. اما کمیسیون مستقل انتخابات تمامی این آمار و ارقام را مردود می‌داند و از نامزدان می‌خواهد تا اعلام نتایج ابتدایی از هرگونه پیش‌دواری خودداری کنند.

آن‌گونه که مسوولان کمیسیون مستقل انتخابات می‌گویند، نتایج شمارش آرا به زودی از ولایت‌ها به مرکز کشور ارسال می‌شود. حالا شماری از نامزدان می‌گویند که ارایه آمار مبالغه‌آمیز فیس‌بوکی، جهت گمراهی افکار عامه صورت می‌گیرد تا اگر ممکن باشد در کابل بتوانند آرا را به سود

قندهار پس از جنرال عبدالرازق

توانایی‌های برادرش تادین خان که به جای او گماشته شده است هنوز از آزمون زمان نگذشته است و نمی‌توان قضاوت کرد. اگر جنرال رازق شهید تنها فرمانده پولیس قندهار بود، نیازی به جانشین ساختن برادرش احساس نمی‌شد، اما تعیین تادین خان اذعان مستقیم مرکز به نقش سیاسی جنرال رازق شهید است.

قندهار یک گوشه‌ی مهم و تاریخ‌ساز افغانستان است و حضور مرکزی این خطه در قدرت و سیاست در سه قرن اخیر به سیاست‌مداران و شخصیت‌های برخاسته از آن، حافظه و دورنمای متمایز بخشیده که گاهی بهتر و صیقل شده‌تر نسبت به دیگران عمل کنند. خلط رفتار کاکه‌مآبانه جنرال رازق در سیاست و اداره باعث شده بود که راه در قلب مردم عادی باز کند و مردم را از دید عاطفی و احساسی در محور خودش بسیج سازد. مردم افغانستان سخاوت پسند اند و عیاران و کاکه‌ها را دوست می‌دارند. او این صفات را با خود داشت. او اداره‌ی دولتی را تا حد زیاد قابل دسترس به مردم ساخته بود، کاری که در بقیه افغانستان به ندرت اتفاق می‌افتد.

پس از مدت زمانی، معلوم خواهد شد که آیا تادین خان خلای نبود برادرش را پر ساخته است یا بزرگان سیاسی و قومی قندهار هر یک او را به طرفداری از خود و منافع گروهی خود چنان زیر فشار قرار بدهند و کش‌وکوب کنند که او تقلیل به یک مقام اسمی و سمبولیک یابد. گاهی واقع می‌شود که شخصیت‌های کاریزماتیک و پر جاذبه از خود نهاد و حافظه نهادینه باقی نمی‌مانند و هرچه هست، با خود می‌برند. خطر زیاد وجود دارد که از جنرال رازق شهید ساختار مستحکم به میراث نمانده باشد و در نبود او هر کس دیگر بتواند فرمانده پولیس شود، اما نه مقناطیس جذب و محور سیاسی از میان مردم و در میان مردم.

در هر صورت حالت کنونی افغانستان چنان است که نمی‌توان رهبری و مدیریت ریز و کوچک قندهار را از کابل انجام داد. در واقع نمی‌توان هیچ یک از ولایات افغانستان را با توسل به چنین شیوه‌ای اداره کرد. یکی از دلایل ضعف در داخل دولت افغانستان همین است که مدیران کابل‌نشین تلاش می‌ورزند تسلطشان بر اوضاع ولایات را با میده‌کاری و مدیریت ریز انجام دهند. این روش ایستایی و رکود ایجاد کرده است مگر آن که کسی مانند جنرال رازق آن را به چالش کشیده و توانایی خودش را از قفس تعریف شده آزاد ساخته است. جای هیچ شخصیت استثنایی تاریخ پرشدنی نیست و جنرال رازق شهید از این امر مستثنا نخواهد بود. اما در عین حال چرخ تاریخ با نبود هیچ کس نمی‌ایستد. حالا باید دید که بزرگان قندهار در نقش مصاحبان (کاکا/عموهای محمد ظاهرشاه پس از قتل پدرش محمدنادرخان) عمل خواهند کرد و نقش جانشین او را زیر شعاع قرار نداده و از پس پرده کار خواهند کرد یا این که وضعیت طوری که در گوشه‌های دیگر افغانستان مستولی است، به قندهار نیز سرایت خواهد کرد.

● **امراهه صالح رییس پیشین سازمان امنیت ملی**

من با جنرال عبدالرازق خان شهید در سال ۲۰۰۶ آشنا شدم و پس از آن، دوستی و تماس ما تا روزهایی که با این دنیا وداع سخت نابهنگام گفتم، پا برجا بود. شماری از درخشان‌ترین چهره‌های نظامی - سیاسی که در تاریخ افغانستان در معرکه دفاع از این خاک ظهور کرده‌اند تولید و محصول نهادهای تعلیمی نبوده‌اند، بلکه از آغوش توده سر برآورده‌اند. جنرال رازق چنان‌که او را به همین نام کوتاه می‌شناسند، یکی از تازه‌ترین الگوهای بود که هنر جنگ، مدیریت و سیاست را نه در کلاس اکادمی بلکه در صفوف مردم و با شنا در طوفان بحران، آموخته بود. بدون شک این گونه چهره‌های پر جاذبه مشخصه‌های منحصر به فرد دارند که استعداد و شجاعت فردی را شامل می‌شود. اما باید شرایط و اوضاعی پیش آید که زمینه‌ای قوران این مهارت‌ها را به صاحب آن مهیا سازد. من دقیق معلومات ندارم که چه رابطه و ضابطه‌ای او را به صفوف نیروهای امنیتی کشانید ولی می‌دانم وقتی شامل این صف شد، دو عامل راه‌گشای بیشتر او در پله‌های قدرت، شهرت و محبوبیت گردید. یکی آقای کرزی رییس جمهور اسبق افغانستان که سخت نیاز به یک متحد چابک، مردمی و شجاع از میان قندهاری‌ها در عرصه امنیت داشت و از قندهاری‌های مکتبی در این عرصه مأیوس بود و دوم استعداد منحصر به فرد خود عبدالرازق شهید.

با آن که من منتقد بخشی از سیاست‌ها و نظریات آقای کرزی استم و با او سر سازگاری ندارم، اما اگر مصفانه نظر اندازیم ظهور جنرال رازق تا حد زیاد مدیون زمینه‌سازی و گشایش ساحه توسط او است. اما مانند هر رابطه دیگر از این نوع در تاریخ، حد اقل در دو سال گذشته رابطه جنرال رازق شهید با آقای کرزی دچار تلاطم و سردی شدید گردیده بود، چنان‌که حرف‌های آقای کرزی را در مورد بازنگری پیمان امنیتی با امریکا به صورت واضح رد کرد و آن سخنان را در خط منافع بیگانه‌ها تلقی کرد.

بسیاری از سیاست‌گران تلاش داشتند از او به عنوان یک مهره محلی و عقبه‌ی حمایتی و سیاسی برای خود استفاده کنند، اما جنرال رازق توانسته بود هر یک از آن‌ها را دور بزند، عبور کند و خود در بسیاری موارد از قندهار نمایندگی کند که می‌توان از مذاکراتش با تک‌تک از نامزدان احتمالی انتخابات ریاست جمهوری، رهبران ایتلاف ملی، سفارت‌خانه‌ها و حتا رهبران خارجی به عنوان مثال‌های بارز نام برد.

او هر چند به عنوان فرمانده پولیس قندهار ایفای وظیفه می‌کرد، اما در واقع وزیر اعلا‌ی یک زون افغانستان بود که نفوذ شبکه‌ی سیاسی و عشیره‌ای‌اش فراتر از واحد اداری قندهار گسترش یافته بود. نبود او بدون شک قندهار کلان را دچار یک خلا ساخته است که پر ساختن آن دشواری‌های زیادی را در پی خواهد داشت.

مذاکره امریکایی‌ها با طالبان تکرار تلاش‌های ناکام

مصطفی آراین
ایمیل آدرس:

Mustafa.aryan@outlook.com

مذاکره و گفت‌وگوی ایالات متحده امریکا با طالبان پیشینه‌ای طولانی دارد. هنوز، همه‌ی این مذاکرات به کدام نتیجه مطلوب نرسیده است. به نقل از شبکه سی‌ان‌ان و به اساس گزارش‌های نشر شده وزارت خارجه امریکا، حکومت امریکا میان ماه سپتامبر سال ۱۹۹۶ میلادی و تابستان سال ۲۰۰۱، چندین بار با طالبان مذاکره کرد و خواهان تسلیم‌دهی و یا خروج اسامه بن‌لادن از خاک افغانستان شد. نخستین مذاکره مستقیم میان طالبان و ایالات متحده امریکا در ماه سپتامبر سال ۱۹۹۶ میلادی، در سفارت امریکا در اسلام‌آباد صورت گرفت.

در این میان، سه مرحله از تلاش‌های مذاکره با طالبان، پس از به قدرت رسیدن رییس جمهور بوش در اواخر ماه جنوری سال ۲۰۰۱، صورت گرفت. همه‌ی این تلاش‌ها، بدون رسیدن به کدام نتیجه‌ی مثبت، ناکام شد.

پس از حملات یازدهم سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی بر ایالات متحده امریکا، بحث مذاکره و گفت‌وگوهای مستقیم میان امریکا و طالبان داغ شد. در آن زمان، خواست اصلی ایالات متحده امریکا تسلیم‌دهی اسامه بن‌لادن، رهبر گروه تروریستی القاعده به آن کشور بود. اسامه بن‌لادن متهم به انجام حمله‌های یازدهم سپتامبر بر امریکا بود. با آن که گروه طالبان حملات یازده سپتامبر را ظاهراً محکوم کرده بود، ولی به خواست امریکایی‌ها که خواهان تسلیم‌دهی اسامه بن‌لادن شده بود، پاسخ رد داد. طالبان از امریکا خواستار شواهد درباره‌ی دست داشتن اسامه بن‌لادن در این حملات بود. اسامه بن‌لادن تا ماه اکتوبر ۲۰۰۴ میلادی، مسوولیت حملات یازدهم سپتامبر را نپذیرفته بود.

در ۱۹ سپتامبر سال ۲۰۰۱، ملا محمد عمر، رهبر گروه طالبان در سخنرانی‌اش به علمای دینی، ادعای دخالت اسامه بن لادن در حملات یازده سپتامبر از سوی امریکا را بهانه‌ای برای حمله بر طالبان دانست و آماده‌گی‌اش را برای مذاکره با امریکا اعلام کرد. در مقابل، حکومت امریکا مذاکره با طالبان در این مقطع را رد کرد و آری فلیشر، سخنگوی کاخ سفید در آن زمان

گفت: «این زمان عمل است، نه زمان مذاکره».

در ۲۰ سپتامبر سال ۲۰۰۱، رییس جمهور بوش، طی یک سخنرانی «جنگ با تروریسم» را اعلام کرد و پنج شرط اخیر امریکا بر طالبان را بیان کرد: ۱) تسلیم‌دهی تمام رهبران گروه القاعده؛ ۲) آزادسازی تمام زندانیان خارجی در قید طالبان؛ ۳) محافظت از خبرنگاران، دیپلمات‌ها و کارمندان مدرسان خارجی؛ ۴) بستن تمام مراکز تروریست‌ها و تسلیم‌دهی تروریست‌ها و تمام حامیان‌شان به امریکا؛ و ۵) دسترسی ایالات متحده امریکا برای بازرسی از مراکز تروریستی. گروه طالبان باز هم درخواست مذاکره با امریکا را مطرح کردند و خواهان ارائه شواهد در زمینه دست داشتن اسامه بن لادن در حملات یازده سپتامبر گردید. در ۲ اکتوبر ۲۰۰۱، رییس جمهور بوش، یک‌بار دیگر درخواست طالبان برای مذاکره را رد کرد و گفت: «هیچ مذاکره و گفت‌وگویی در کار نیست. چیزی که آن‌ها می‌گویند مهم نیست، آن‌چه که انجام می‌دهند، مهم است، این زمان آن است تا عمل کنند».

در هفتم اکتوبر ۲۰۰۱ میلادی، نخستین حملات هوایی امریکا بر طالبان در افغانستان، آغاز شد. پس از یک هفته، گروه طالبان بار دیگر خواهان مذاکره با امریکا شد. مولوی عبدالکبیر، معاون صدراعظم رژیم طالبان در شهر جلال‌آباد به رسانه‌ها گفت، در صورتی که امریکا حملات هوایی‌اش را متوقف سازد، آن‌ها آماده تسلیم‌دهی اسامه بن‌لادن به یک کشور سومی هستند.

در مقابل، امریکا بر موضع عدم مذاکره با طالبان تا اخیر ایستاد. رییس جمهور بوش به رسانه در کاخ سفید گفت: «این قابل مذاکره نیست. در این‌جا ضرورت بحث روی این‌که او (اسامه بن‌لادن) گناه‌کار است یا نه، نیست، ما می‌دانیم که او

گناه‌کار است. اگر آن‌ها (طالبان) می‌خواهند حملات نظامی ما متوقف شود، به شرط‌های من پاسخ مثبت بدهند.» این موقف رییس جمهور بوش با حمایت سایر رهبران جهان نیز همراه بود. طوری که در ششم نوامبر ۲۰۰۱ میلادی، تونی بلیر، صدراعظم بریتانیا در مصاحبه با شبکه سی‌ان‌ان از موقف رییس جمهور بوش حمایت کرد و گفت: «حالا، رژیم طالبان و گروه القاعده یکی هستند، نیروهای آن‌ها یکی‌اند، پس، هیچ مذاکره‌ای در کار نیست».

خواست‌ها و شرایط امریکا برای طالبان واضح بود. از آن‌جایی که در گذشته نیز مذاکره با طالبان نتیجه نداده بود، امریکایی‌ها هرگونه مذاکره با طالبان را بدون پذیرش شرط‌های آن‌ها، بی‌مورد می‌دانستند. با این حال، حملات نیروهای امریکایی و متحدانش بر طالبان ادامه یافت و پس از چند هفته، رژیم طالبان سقوط کرد.

پس از سقوط رژیم طالبان و ایجاد دولت جدید در افغانستان، در ۲۰۰۴ میلادی، آغاز مذاکره و زمزمه‌ی صلح با طالبان به میان آمد و پس از چندی، به مهم‌ترین هدف سیاسی دولت افغانستان و متحدان بین‌المللی‌اش بدل شد. از آن زمان، تلاش‌های زیادی برای گفت‌وگو با طالبان از سوی حکومت افغانستان و حامیان بین‌المللی آن صورت گرفته است. باز هم تمام این تلاش‌ها به ناکامی مواجه شد.

در این اواخر، ایالات متحده امریکا و متحدان بین‌المللی آن، مذاکره با طالبان را در اولویت مأموریتش در افغانستان، قرار داده‌اند. در عین حال، وزارت خارجه امریکا زلمی خلیل‌زاد را به حیث نماینده ویژه‌اش برای گفت‌وگوهای صلح در افغانستان تعیین کرده است. با آن که تلاش‌های امریکا امیدواری‌های نسبی برای مذاکره با طالبان را به وجود آورده است، اما به نظر می‌رسد این تلاش‌ها نیز بنا بر عوامل متعدد، به ناکامی مواجه خواهد شد.

یکی از عناصر مهم در مذاکره با طالبان، هم‌صدایی و رسیدن به نظر نسبتاً واحد میان گروه‌های سیاسی داخل نظام افغانستان است. طوری که دیده می‌شود، تا اکنون، هم‌آهنگی و هم‌نظری نسبتاً واحد میان گروه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی در کشور به وجود نیامده است.

پس از نشر خبرهای گفت‌وگوی مستقیم زلمی خلیل‌زاد با نماینده‌گان طالبان در قطر، و ارائه نکردن وضاحت در مورد آن، نگرانی‌های زیاد در داخل نظام افغانستان به وجود آمد. خبرهای نشر شده در مورد این‌که گویا طالبان موضوع خروج نیروهای بین‌المللی از افغانستان را در این دیدار با مقام‌های امریکایی مطرح کرده‌اند، به این نگرانی‌ها افزوده است.

نبود شفافیت درباره‌ی گفت‌وگوهای صلح، و سهمین نساختن تمام گروه‌های سیاسی و اجتماعی در آن، خطرات و آسیب‌های بزرگ به همراه دارد. اگر تلاش‌های «گفت‌وگوهای

صلح» واضح نباشد و نظر نسبتاً واحد میان گروه‌های داخل نظام، شکل نگیرد، باعث کندی و یا حتا ناکامی تمام پروسه می‌گردد.

از جانب دیگر، تضعیف گروه طالبان در میدان جنگ و قطع کمک‌های بیرونی آن، اثر مهم روی آوردن آن‌ها به میز مذاکره دارد. با آن که حملات قطعات خاص نیروهای امنیتی و دفاعی افغانستان طالبان را در داخل کشور با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است، ولی وجود اماکن امن و حمایت‌های بیرونی از آن‌ها، هنوز هم ادامه دارد. تا هنوز، هیچ گونه اقدام عملی در قطع حمایت پاکستان از طالبان و برای از بین بردن مکان‌های امن طالبان در خاک آن کشور، صورت نگرفته است. این در حالی است که دیگر کشورهای منطقه از جمله روسیه و ایران نیز به گونه‌های مختلف با طالبان تماس دارند.

امریکا برای به نتیجه رساندن گفت‌وگوهای صلح، باید بر پاکستان فشارها را بیش‌تر کند و از بین بردن اماکن امن طالبان در خاک پاکستان را در اولویت مأموریت خود قرار دهد. بدون فشارهای لازم بر پاکستان و اقدام عملی آن کشور برای قطع حمایت از طالبان، هرگونه تلاش برای مذاکره و گفت‌وگو با طالبان منجر به ناکامی می‌شود.

هم‌چنان، طوری که در آغاز گفته شد، از آغاز تشکیل گروه طالبان تا اکنون، هیچ مذاکره مستقیم و یا غیرمستقیم امریکا با طالبان، به نتیجه مطلوب نرسیده است. با در نظر داشتن تجارب گذشته و در عین حال با توجه به شرایط موجود در افغانستان و منطقه، و چالش‌های فرا راه مذاکره با طالبان، بعید به نظر می‌رسد که تلاش‌های کنونی ایالات متحده امریکا برای مذاکره با طالبان، به نتیجه‌ی مطلوب برسد.

برنامه‌های وزارت‌های صحت و معارف برای بهداشت و سلامت دختران دانش‌آموز

۸ صبح، کابل: وزارت معارف به دنبال راه‌اندازی یک کارگاه آموزشی دو روزه در تلاش است با توزیع تابلت‌های آهن‌فولیک‌اسید (WIFS) بهداشت دختران دانش‌آموز را حفظ کند.

میریس بلخی سرپرست وزارت معارف در نخستین روز این برنامه که رییسان معارف ۳۴ ولایت کشور، حضور داشتند گفت: «در این دهه باور داریم که در همکاری با رییسان معارف و تمام نهادهای دولتی در خدمت معارف است و در تحقق شعار «همه چیز برای شاگردان»، در کنار تأمین کتب درسی، مکتب، معلم و خدمات مدیریتی به صحت و سلامتی شاگردان نیز اهتمام جدی می‌کنیم.»

او با اشاره به «موجی از نابسامانی‌های گذشته» بیان کرد: «متأسفانه فروپاشی‌ای که در تمام ابعاد کشور ما صورت گرفت، به بخش صحت و سلامت جامعه هم آسیب رسانید، مریضی‌های شاگردان و غیابت آن‌ها از درس، متأسفانه باعث می‌شود تا نتوانیم تمام برنامه‌ها و اهداف تعلیمی و تربیتی‌مان را تطبیق کنیم.»

ذکاوت، قوه یادگیری، سلامت جسمانی و سلامت ذهنی شاگردان چهار برنامه اساسی وزارت معارف در بخش صحت دانش‌آموزان مکاتب است.

وی از شهروندان و والدین دانش‌آموزان خواست تا در زمینه استفاده از تابلت‌ها و مواد مغذی کیمیایی، در غذایی طبیعی توجه داشته باشند.

آقای بلخی از رییسان معارف ولایت‌ها نیز خواست تا در زمینه تطبیق و توزیع تابلت‌های آهن با وزارت معارف همکاری کنند.

فیروزالدین فیروز وزیر صحت عامه با تأکید بر بهداشت دانش‌آموزان گفت: «افغانستان از جمله کشورهایی با

میزان بلند فقدان منرال‌ها و ویتامین‌ها است. یک سوم مردم جهان از گرسنه‌گی پنهان (فقدان ویتامین‌ها و منرال‌ها) رنج می‌برند که برای بقای انکشاف، صحت و همچنان داشتن یک زنده‌گی مثمر اخذ مایکرونو ترینت‌ها (مواد غذایی کوچک) لازم است.»

به گفته وزیر صحت عامه، درآمد کم، عامل اصلی مرگومیر گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه است: «نبود مایکرونو ترینت‌ها اکثراً در کشورهای با درآمد سرانه کم، در میان گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه (اطفال، دختران جوان، خانم‌های باردار و شیرده) زیاد دیده می‌شود که معمولاً باعث مرگومیر شیرخواران، کودکان و مادران می‌گردد.»

توزیع هفته‌وار یک تابلت آهن‌فولیک‌اسید به هر دانش‌آموز دختر (سنین ۱۰-۱۹ ساله) در مکاتب، از سال ۲۰۱۶ آغاز شده است.

giz

Call for expressions of interest "83302726"

"Services"

The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH is implementing Technical Cooperation measures on behalf of the Government of the Federal Republic of Germany.

GIZ Office now invites experienced and financial solvent bidders to supply and deliver the Wireless Internet Services for All GIZ Offices in Afghanistan.

To claim the tender documents for the bidding process, please kindly send your expression of interest letter along with the factsheet and copies of required documents mentioned in the shortlisting criteria below with reference # 83302726 to GIZ Office, Charahi-e-Sedarat, House Nr.: 33/2, Kabul- Afghanistan no later than 24/10/2018 until 16:30h (Af. Local Time). Late EOI shall be rejected.

Shortlisting criteria for "Expressions of interest"

No.:	Description	Allocated Marks
1	The ISP should prove possessing a non-Afghan Telecom line for Back-up purposes (Afghan Telecom's backup system is not reliable and will not be accepted).	15
2	The ISP must have specific knowledge, experience and competence in Wireless networks (Microwave/WiMAX).	15
3	Copy of valid ISP License (for provision of Wireless internet services to Kabul and all cities in Afghanistan) and authorization letter from Ministry of Communication for provision of Wireless internet services plus manage VPN services and VOIP in Afghanistan.	15
4	At least 3 contracts in field of provision of Wireless internet services for International organizations.	10
5	The ISP should have an after-sales service center / Spare equipment depot to avoid internet service interruptions.	15
6	Company profile (tailored precisely to our requirements) and provide other relevant details as attachment. (GIZ reserve the right to ask for additional information and or documents for verifying application's capacity). In addition to verification of documents submitted, GIZ will undertake site visits as required for physical verification of applicant's capacity.	10
7	The ISP should not have been blacklisted by any Govt. department as on the date of bid submission.	10
8	List of all frequencies in Afghanistan with evidence that your company can obtain the required frequencies for dedicated internet connections.	10

دکترهنی، اوبولگولواومالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

معینیت مالی واداری
ریاست تهیه و تدارکات
امریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

دکترهنی، اوبولگولواومالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

معینیت مالی واداری
ریاست تهیه و تدارکات
امریت تدارکات ساختمانی
مدیریت عمومی تدارکات ساختمانی

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

اطلاعیه تصمیم اعطای قرار داد

بدینوسیله به تاسی از ماده چهل و سوم قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده میشود که وزارت

زراعت، آبیاری و مالداري در نظر دارد پروژه تهیه و تدارک لوازم تکنالوژی و معلوماتی ضرورت پروژه

این وزارت تحت کود نمبرهای MAIL/ARTF/AAIP/NCB/G001/2018/01 Re Bid

را به شرکت محترم خدمات لوژستیکي ایمفول دارای جواز نمبر D-۳۸۹۹۶ به قیمت مجموعی

مبلغ ۶,۸۷۶,۵۰۰,۰۰ (شش میلیون و هشت صد و هفتاد و شش هزار و پنج صد) افغانی برای لات

اول و MAIL/ARTF/AAIP/NCB/G001/2018/02 Re Bid را به شرکت محترم خدمات لوژستیکي

گلکسی لایت دارای جواز نمبر D-۴۵۰۷۹ به قیمت مجموعی مبلغ ۱,۲۶۶,۴۲۶,۰۰ (یک میلیون و

دو صد و شصت و شش هزار و چهار صد و بیست و شش) افغانی برای لات دوم اعطا نماید.

اشخاص حقیقی و حکمی که هرگونه اعتراض در زمینه داشته باشند، میتوانند اعتراض خویش را از

تاریخ نشر این اعلان الی چهارده روز تقویمی طور کتبی توام با دلایل آن به ریاست تهیه و تدارکات

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري واقع کارته سخی، جمال مینه، وفق احکام ماده پنجاهم قانون

تدارکات ارایه نمایند.

این اطلاعیه به معنی عقد قرار داد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق الذکر وطنی مراحل قانونی بعدی،

قرار داد منعقد نخواهد شد.

«دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/ARTF/NHLP/NCB-HC-CW-2018-117

ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت

مینماید تا در پروسه داوطلبی پروژه اعمار پایه‌های کانکریتی در ولایات کابل، پروان و لوگر اشتراک

نموده شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) و یا در سی دی (CD) بطور رایگان از امریت

تدارکات امور ساختمانی ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af بدست آورده،

آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات بانک جهانی

طور سر بسته از تاریخ نشر اعلان الی تاریخ ۳ قوس ۱۳۹۷ ساعت ۹:۴۵ قبل از ظهر به تعمیر عقب

منابع بشری اطاق جلسات ریاست تهیه و تدارکات ارایه نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنتی قابل

پذیرش نمیشد.

تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی (۲۹۰,۰۰۰) دو صد و نود هزار افغانی بوده و جلسه

آفرگشائی بتاریخ معینه ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر در اطاق جلسات آفرگشائی ریاست تهیه و تدارکات

تدویر می‌گردد.

صاحب امتیاز و مدیرمسول: سانجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com

معاون مدیرمسول: فردوس کاوش

ویراستار: میلاد فروش

گزارش تحقیقی: علی آرش

دبیر بخش انگلیسی: سید مصطفی کاظمی

خبرنگاران: وحید پیمان، حسین حیدری، مصور زادفر، فهیم امین و عبدالاحد فقیری

رضا مرادی و ذبیح‌الله فاضلی

احمد ضیا محمدی

امید نی‌زاده، نادر شریفی

۰۷۰۸۱۴۴۰۴۷

صندوق پستی ۱۹۱۱، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان

جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان

۸am.daily@gmail.com

۸ صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸ صبح است. سایر

دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

Publisher & Editor-in-Chief:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Facebook.com/8am.af

Youtube.com/HashteSubhdaily

Twitter.com/@Hashtesubhdaily

instagram.com/8am.af_official

www.8am.af

رییس سازمان سیا به ترکیه رفت

در ادامه ی تحقیقات در مورد نقش ولی عهد عربستان در ماجرای قتل خاشقچی، رییس سازمان اطلاعات و امنیت امریکا به ترکیه سفر کرد. جینا هسپل، رییس سیا روز دوشنبه «۳۰ میزان» به منظور پیگیری تحقیقات در مورد قتل جمال خاشقچی، خبرنگار منتقد دولت سعودی، وارد انقره شد.

جمال خاشقچی که مقیم واشنگتن بود و برای روزنامه واشنگتن پست می نوشت، روز ۱۰ میزان، برای تحویل مدارک شخصی وارد کنسولگری عربستان سعودی در استانبول شد، اما دیگر از آنجا بیرون نیامد. بنا بر روایت رسمی عربستان، او در یک «درگیری» درون کنسولگری کشته شده است.

کشته شدن این روزنامه نگار دگراندیش واکنش های گسترده ی جهانی را به دنبال داشته است.

با گذشت چندین هفته از ناپدید شدن جمال خاشقچی، سرویس های امنیتی اروپا نیز هنوز تصویر روشنی از آنچه درون کنسولگری اتفاق افتاده، در دست ندارند. اما از آن جا که مدیریت و هدایت دستگاه امنیتی عربستان در دست محمد بن سلمان است، اتهام اصلی در این پرونده متوجه اوست.

محمد بن سلمان مرد شماره دوم عربستان به حساب می آید، اما عملاً مدیریت همه امور کشور را در دست دارد.

ترکیه معتقد است که جمال خاشقچی در همان روز ۱۰ میزان، در ساختمان کنسولگری به دست تعدادی از مأموران سعودی به قتل رسیده و جسد او مُثله شده است.

اما رویترز می نویسد که سرویس های امنیتی غرب هنوز تصویر کاملی از آنچه اتفاق افتاده، این که خاشقچی چگونه کشته شده و جسد او کجاست، در دست ندارند.

برای متحدان غربی عربستان پذیرفتن روایت محمد بن سلمان از این رویداد دشوار است. ولی عهد سعودی کسی است که پیش از این با اعمال شماری اصلاحات در ساختار جامعه سنتی کشورش، تحسین دولت مردان غربی را برانگیخته بود و اکنون محکوم کردن او برای دنیای غرب تلخ و سنگین است.

باری، برای سرویس های امنیتی غرب با اطلاعات اندکی که در دست دارند، اتهام زدن قطعی به ولی عهد عربستان هنوز زود است.

غربی ها هنوز در مورد روایت رسمی عربستان اظهار نظر قطعی نکرده اند. پرسش دیگری که برای آنان روی میز است این ست که آیا پلان در ابتدا این بوده که خاشقچی را بدرزدند و به عربستان منتقل کنند و خاشقچی پیش از انتقال به هر دلیلی مُرده یا کشته شده، یا این که در همان کنسولگری او را کشته اند.

ترامپ روز دوشنبه در توییتر خود نوشت که نیروهای امنیتی امریکا در ترکیه و عربستان حضور دارند و اطلاعات بیشتری در این زمینه به دست می آورند.

یک منبع امنیتی اروپایی هم به خبرگزاری رویترز گفته است که مدارک ترکیه در این باب «دارای جزئیات زیاد» است.

پیش از این نیز اخباری در مورد اعزام یک تیم ۱۵ نفره از مأموران امنیتی عربستان با هواپیمای ویژه به استانبول منتشر شده بود.

رنگ تازه ی زندگی در دمشق

البته برخی ساکنان دمشق در طول جنگ هم به کار و تفریح می پرداختند. رستوران ها و بارهای مرکز قدیمی شهر دمشق تابستان گذشته ی میلادی بعد از سال ها شاهد مشتریان زیادی بودند. در واقع از سال ۲۰۱۱ تا کنون، تابستان پار نخستین باری بود که مردم صدای گلوله و بمب را نشنیدند.

چند کیلومتر دورتر از دمشق، در شهر دُما، در غوطه ی شرقی تنها ویرانی ست که همه جا را فرا گرفته است.

خیابان ها و خانه ها تخریب شده اند و در یکی از شفاخانه های شهر با دیوارهای گلوله خورده، کارکنان پزشکی و پرستاران کار می کنند.

از پایان درگیری ها در دُما کمتر از یک سال می گذرد، اما هنوز نشانی از بازسازی در شهر دیده نمی شود. دولت سوریه تصمیمی برای بازسازی این شهر ندارد و می نماید که، دو متحد اصلی دولت بشاراسد، ایران و روسیه حاضر به پرداخت هزینه های بازسازی این شهر اند.

غربی ها ولی می گویند تا قدرت سیاسی در سوریه تغییر نکند در کار بازسازی آن کشور مددی نمی رسانند.

در محله ی «خالدیه» در شهر حُمص که نیروهای دولتی آن را در سال ۲۰۱۳ به کنترل خود در آوردند، نشانه های کوچکی از بازسازی دیده می شود اما حمص که به شهر ارواح شبیه است، به کنترل نیروهای دولتی درآمده و قابل سکونت نیست.

بازار سرپوشیده ی قدیمی شهر حمص که روزی شلوغ و پر رفت و آمد بود، امروز خاموش و تخریب شده است.

با آن که مشکلات و گرفتاری های شهروندان در دمشق کمتر است و جوانان در این شهر حتا به سرگرمی های شبانه می پردازند، بازسازی اقتصادی در سوریه اما، به قدری کند است که تعداد زیادی از شهروندان آینده ای برای خود در آن کشور متصور نیستند و هم چنان به «مهاجرت» فکر می کنند.

در بهار گذشته برای بازپس گیری از شورشیان، تقریباً با خاک یکسان شده است.

در روزهای محاصره ی غوطه ی شرقی، ده ها هزار تن از ساکنان منطقه شامل مردم عادی و شبه نظامیان شورشی ترجیح دادند تا به جای تسلیم شدن به نیروهای دولتی، از طریق یک دالان امن از آن جا خارج و به مناطق دیگر تحت کنترل شورشیان در شمال سوریه بروند.

ساکنان اطراف شهر هنوز در معرض خطر برخورد گلوله یا مواد منفجره دیگر قرار دارند.

مرکز دمشق از این نظر از امنیت بیشتری برخوردار است.

کسب و کار روزانه و سرگرمی های شبانه ی که در دمشق وجود دارد هنوز در اطراف این شهر به چشم نمی خورد.

دآریانا افغان هوائی شرکت

با اجرای ترینتینگ های مسلکی هوانوردی
همه ساله برای عملیه پروازی مطابق قوانین بین المللی هوانوردی
جهت ارائه خدمات صحی در جریان پرواز و
انتقال مریضان محترم در خدمات هموطنان عزیز قرار دارد.

د آریانا افغان هوائی شرکت
ARIANA AFGHAN AIRLINES

WWW.FLYARIANA.COM

CUSTOMER SERVICE :
+93 (0) 777 071333 | +93 (0) 700 071333
+93 (0) 786 071333 | +93 (0) 790 071333

flyarianaafghan - flyariana